

Aan de leden en burgerleden
van de gemeenteraad
van Bergen op Zoom

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Datum	1 april 2026
Uw brief	Manager	J. Baaijens - Bijman	
Onderwerp: Afdoen motie Gemeente in actie tegen PFAS	Afdeling	Duurzaamheid, Energie en Klimaatadaptatie	Bijlage(n) -

Beste leden en burgerleden,

Met deze brief informeren wij u over de voortgang van de inventarisatie van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), waaronder PFAS, bij bedrijven binnen onze gemeente. De inventarisatie wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB), namens zowel gemeenten als de provincie. Het doel is om inzicht te krijgen in het gebruik en de uitstoot van ZZS en om te zorgen dat bedrijven passende maatregelen treffen via een vermijdings- en reductieprogramma (VRP).

Met deze raadsinformatiebrief informeren wij u eveneens over de invulling en afhandeling van de motie 'Gemeente in actie tegen PFAS' van 13 november 2025 en geven wij invulling aan de toezegging over PFAS, gedaan in de commissie RDE van 22 oktober 2025 naar aanleiding van de betreffende motie. Het college beschouwt de motie 'Gemeente in actie tegen PFAS' van 13 november 2025 hiermee als afgehandeld.

Voordat wij u informeren over de voortgang van de inventarisatie is het goed om te herhalen wat PFAS inhouden en als achtergrondinformatie de Europese en nationale ontwikkelingen te schetsen.

Wat zijn PFAS en ZZS?

PFAS is een verzamelnaam voor een groep chemische stoffen die water-, vet- en vuilafstotend zijn. Ze worden gebruikt in uiteenlopende producten zoals textiel, voedselverpakkingen, cosmetica en blusschuim. PFAS zijn persistent: ze breken nauwelijks af in het milieu en kunnen zich ophopen in mens en dier. Vanwege deze eigenschappen zijn PFAS aangemerkt als ZZS. ZZS zijn chemische stoffen die (op lange termijn) gevaarlijk zijn voor mens en milieu omdat ze bijvoorbeeld de voortplanting belemmeren, kankerverwekkend zijn of zich in de voedselketen ophopen. Bedrijven die met PFAS of andere ZZS werken, zijn verplicht om de uitstoot zoveel mogelijk te vermijden of te beperken: de zogeheten minimalisatieverplichting.

Europese en nationale ontwikkelingen

Op Europees niveau is een voorstel ingediend door Nederland, Denemarken, Duitsland, Noorwegen en Zweden om PFAS via de REACH-verordening te verbieden. Dit verbod zou gelden voor productie, gebruik en handel van PFAS, ook als bestanddeel van andere stoffen of producten. De European Chemicals Agency (ECHA) heeft op 20 augustus 2025 een geactualiseerd voorstel gepubliceerd. De wetenschappelijke comités RAC (Risicobeoordelingscomité) en SEAC (Comité voor Sociaal-Economische Analyse) werken aan adviezen die eind 2025 gereed moeten zijn. De Europese Commissie zal naar verwachting uiterlijk in 2026 een besluit nemen over een mogelijk verbod.

In afwachting van dit verbod zijn al deelmaatregelen genomen:

- Het gebruik van PFHxA (een subgroep van PFAS) is verboden in o.a. consumententextiel, voedselverpakkingen en cosmetica. Dit verbod treedt op 10 oktober 2026 in werking.
- Op 29 april 2025 is ingestemd met een verbod op PFAS in brandblusschuim, met een limiet van 1 mg/kg.

Nationaal wordt verkend of een tijdelijk verbod op PFAS mogelijk is. De Minister en Staatssecretaris van I&W hebben op 21 juli 2025 aangegeven dat een algeheel verbod complex is en waarschijnlijk niet sneller zal zijn dan het Europese verbod. Een lozingsverbod wordt eveneens onderzocht, maar kent praktische en juridische uitdagingen. Wel geldt nu al dat bedrijven alles moeten doen wat redelijkerwijs haalbaar is om PFAS-emissies te minimaliseren, in het kader van de minimalisatieverplichting voor ZZS.

Ten aanzien van drinkwater geldt een Europese grenswaarde. De World Health Organisation (WHO) werkt aan een nieuw advies, dat mogelijk leidt tot aanpassing van de Europese Drinkwaterrichtlijn. Drinkwaterbedrijven nemen reeds maatregelen en zijn in gesprek met het Rijk over de gevolgen van een strengere norm.

Inventarisatie ZZS in Bergen op Zoom

De inventarisatie van ZZS bij vergunningplichtige bedrijven in Bergen op Zoom die met ZZS (waaronder PFAS) werken, is in 2023 gestart en gaat door in 2026. De resultaten van deze inventarisatie worden vanaf 2026 meegenomen in het reguliere milieutoezichtsprogramma en de vergunningverlening bij bedrijven.

Tijdens de beeldvormende raadsbijeenkomst op 15 januari is de status van de ZZS-inventarisatie en de emissies naar lucht en water toegelicht door de OMWB. Navolgend is de status van de ZZS-inventarisatie samengevat:

Provinciaal toezicht: inventarisatie Bergen op Zoom afgerond

Binnen Bergen op Zoom zijn er bedrijven die onder gemeentelijk toezicht vallen en bedrijven die onder provinciaal toezicht vallen.

Provinciaal toezicht op bedrijven is vooral van toepassing op zogeheten complexe bedrijven met potentieel grote milieueffecten, zoals bijvoorbeeld chemische fabrieken, grote afvalverwerkers of energiecentrales. De inventarisatie bij bedrijven onder provinciaal toezicht wordt door de OMWB gerapporteerd aan de Provincie Noord-Brabant.

Bestuurlijk en ambtelijk is bij de provincie en OMWB verzocht of wij inzage kunnen krijgen in de ZZS-inventarisatie van de provincie voor bedrijven op grondgebied van Bergen op Zoom. Bestuurlijk heeft geleid tot een vervolgspraak met gedeputeerde mevrouw Boelema. De Provincie Noord-Brabant verstrekt niet structureel informatie over toezicht en

ZZS-inventarisatie per gemeente. We kunnen de informatie in de openbare jaarverslagen terugvinden en ambtelijk opvragen. Hieruit blijkt de volgende status van ZZS bij de provinciale bedrijven in onze gemeente:

- Bij 7 bedrijven zijn ZZS geconstateerd en is een VRP opgevraagd.
  - o Door 6 bedrijven is een VRP ingediend. Voor 2 bedrijven is een aangepast VRP opgevraagd.
  - o Voor 1 bedrijf is de aanvraag voor de omgevingsvergunning in behandeling. In deze procedure is ook het VRP aangevraagd.
- Bij 1 bedrijf zijn geen emissies met ZZS geconstateerd en is derhalve geen VRP nodig.

Gemeentelijk toezicht: inventarisatie in uitvoering

Voor bedrijven onder gemeentelijk toezicht is de eerste inventarisatie in 2025 afgerond. Hierbij zijn 17 vergunningplichtige bedrijven onderzocht. De resultaten tot en met 2025 zijn als volgt:

- Bij 2 bedrijven is een VRP opgevraagd en beoordeeld.
- Voor 6 bedrijven is de verplichting tot het uitvoeren van een ZZS-inventarisatie komen te vervallen als gevolg van wetwijzigingen bij de invoering van de Omgevingswet.
- 5 bedrijven hebben geen ZZS
- 1 bedrijf wel ZZS heeft, maar geen emissies.
- Bij 2 bedrijven is de ZZS-inventarisatie meegenomen in de vergunningprocedure.
- 1 uitvraag bij een afvalverwerker nog in behandeling.

Over deze ZZS-inventarisatie bij gemeentelijk bedrijven volgt nog een rapportage van de OMWB. Deze zal inzicht geven in het gebruik van ZZS binnen onze gemeente en de genomen maatregelen per bedrijf. Hierover informeren we u medio 2026.

Na afronding van deze eerste inventarisatie loopt de inventarisatie en monitoring van ZZS-uitstoot door de OMWB in onze gemeente nog door. Onder andere door controle van naleving van de VRP's en op termijn door aanvullende inventarisaties, zoals ZZS-inventarisaties bij niet-vergunningplichtige bedrijven, wordt meer inzicht verkregen in en toegewerkt naar minimalisatie van ZZS in onze gemeente.

Naast bovengenoemde inventarisatie door de OMWB, voert de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) aanvullend onderzoek uit bij ZZS- (en specifiek PFAS)-gebruikende bedrijven en deelt deze informatie met de OMWB, zodat ook niet-vergunningplichtige bedrijven waar met ZZS wordt gewerkt in beeld komen.

Informeren van raadsleden en inwoners

Om raadsleden, inwoners en andere belanghebbenden verder te informeren over het onderwerp PFAS, is op 15 januari een beeldvormende raadsbijeenkomst georganiseerd in samenwerking met de OMWB, Rijkswaterstaat, Waterschap Brabantse Delta en de GGD. Tijdens deze bijeenkomst zijn de aanwezigen geïnformeerd door de deelnemende partijen over PFAS en ZZS met betrekking tot de wettelijke kaders, de gezondheidsaspecten, de rol van toezicht en handhaving, en de stand van zaken binnen onze gemeente. Daarnaast was er ruimte voor vragen en discussie over het onderwerp.

Bij toekomstige ontwikkelingen informeren we de raad, waar relevant, via een raadsinformatiebrief over dit onderwerp. Daarnaast nemen we dit onderwerp met betrekking tot luchtkwaliteit mee in de jaarlijkse raadsinformatiebrief Luchtkwaliteit. Op deze wijze worden ook de inwoners geïnformeerd via het openbare raadsinformatiesysteem. Wanneer nodig (zoals bij actuele gezondheids- of veiligheidsrisico's) informeren we inwoners over PFAS en ZZS. Op dit moment is dat niet aan de orde.

Conclusie

Hoewel de wettelijke normering van PFAS nog in ontwikkeling is, geldt nu al een minimalisatieverplichting. Dit betekent dat bedrijven verplicht zijn om PFAS-uitstoot zoveel mogelijk te voorkomen. De inventarisatie binnen onze gemeente draagt bij aan het naleven van deze verplichting.

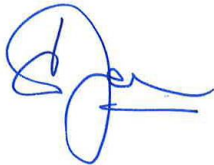
Wij zullen u informeren zodra de definitieve rapportage over de ZZS-inventarisatie voor bedrijven onder gemeentelijk toezicht beschikbaar is.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders van Bergen op Zoom,

secretaris,

mr. C.G. Jacobs

burgemeester,

drs. M. Mulder MSc.